

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP
SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felolós szerkesztő és lapfajdosos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illeto reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Kenyérkérdés.

Egy jogot tanult ember — úgy tudjuk Pápán, becsületes cipész iparos lett. Nem szánja, nem bánja a tettet, sőt ezért lett boldog ember, mert kitanulta a cipész mesterséget is. Nem a jogi diploma, hanem a kaptafa, a bőr, a csinos cipők juttatták jóléthez. Mert úgy fordult a sora: hogy egész Pápa város intelligenciája, a jogi diplomás cipész mesterhez hordja garasait. És a mester gyarapszik, tollasodik, míg ha jogász diplomával keresné a kenyérét, talán most is lépesőt kopatna egy üres állásért. A hogy kitette a cégtábláját, egyszerre híres ember lett. Nemcsak Pápán beszélnék róla, lesz ő belőle még országos hírű ember is. Nálunk az ilyesmi felér holló számba megy.

Tavaly, mikor egyik fővárosi fogalmazó megunta a haszatalan pályázatgát és dogal juris diplomájával elment asztalos inasnak, az egész Budapest, még talán az egész országban is — az esemény közbeszéd tárgyat képezte.

Miért? Mert eddig talán ez volt az első fogalmazó, a ki az íróasztaltól elmegy a gyalpadhoz. Valami új és szokatlan dolog ez Magyarországon. Bezzeg Francia-

Angol és Németországban, a hol az iparosok is képzett, iskolázott emberek ott az e fajta jelenségek napirenden vannak, ott bizony éppen az volna a fehérholló, a ki megunja a cipész műhelyét és bevetődnek a hivatali büroba aktát porolni. A művelt nyugat ipari államaiban ma köztudatba ment az a közvélemény: hogy az iparosnak is iskolázott, képzett és intelligens embernek kell lenni. Ott nem menhely az ipari pálya, a hová csak a kényszerült, a másutt nem boldoguló fiatalok menekülnek.

Nálunk szekundákkal megrakott bizuoyitvánnyal keresnek valami üres helyet, a lusta, szorgalmatlan tanulóknak. Szinte a végső stáció: mikor a gyerekek ipari pályán próbálkoznak. A kényszerűség elvénél fogva teremnek nálunk a suszterinasok. Arról szó sincs, hogy egy négy középosztályt végzett tanuló elmenjen a csirizes-tálhoz. Egy ilyen ifju már úr. A kis hivatali pálya már nyitva van előtte, a hol kabáthban és kezttyűben járhat, nem muszáj kérgesre dolgozni tenyerét: beamter lehet. Azzal senki sem törődik, se szülő, se fiu, hogy tulajdonképpen a kishivatali pálya az életnek az átvergődése. Az elégedetlenség és a kínlódás ezeket az em-

bereket csak emészti: mert a kabáthoz és a kezttyűhöz nagy igény és társadalmi körülmény is talakodik, a mi elől nem lehet kitérni. Belehajszolja az élet, az eleségizott idegrendszer, a divat és a társadalom.

Eddig csak ment valahogy az is, hogy a diploma kenyérhez juttatta az embert. De a proletárizmus egy-két évtized óta oly nagy irányban indult meg, hogy maguk az iskolák, melyek hivatta vannak a műveltség diadalát hirdetni, szánelmas jelentésekben számolnak be arról, hogy a szellemi pályán szinte túltengés mutatkozik,

Előttünk fekszik egy esomó iskolai értesítő. Táblázatos kimutatások jelzik ezekben, hogy milyen foglalkozású egyének tanítják gyermeküket. Ha a szülőket a tudomány szeretete vezetné ez elhatározásai-kaiban, még dicsérni lehetne a művelődésre gerjedését. De a szülők legnagyobb része abban a téves hitben él: hogy csak a hivatalnokai pálya a mindent boldogító pálya, a többi nem az. Az iparosé lenezett még akkor is, mikor ma iskolázott emberek körmölnek napi egy forint munkadíjért.

Most hogy az önálló és a közös vámtérület körül folyik a vita, aktuális dolog az ipari oktatásról is beszélni. Az aktualitását

A régi betyárvilágból.

Füstös bográcsban zubog a paprikás gulyás-hús, leve lopott ürük ereiből folyik ki, — bent a csárdában összekarmolászott szennyes tölgyfasztalánál bús perszevben bort iszik a szegény legény! Övében pisztolyok, melléte kétesövű fegyver hever, két csöve szinte ásitani látszik, fáradtságos munka után úgy neki adta magát a nyugalomnak.

Szép barna férfi, fekete pedrett bajusza, kerek szakállá oly szép ellentétet képez fehér arcával, melyet a puszták haragos napja se volt képes megbarnítani. Bátor, határozott tekintetéből kilátszik, hogy magyar: szeméinek vadul lobogó lángjától: hogy magyar betyár, hogy akasztófára való!

Se éjele, se nappala! Hogy egy-két mulató órát eltölthessen, napokig teszi kockára életét, mások kisért szeméinek árán szerez magának örömet, a mi abból áll, hogy három cigány három szemmel pislogva ócska nótákat nyirkogató rongyos hegedűjén, s a hangra, melyre minden valamire való fül igyekszik összecsavarnodni, mint hernyórágott falevél, a betyár kizasítja magából a búbanatot, s megtörődött zavaros kerti borból nagyokat nyelve dudolgat, míg el nem ázik, ekkor aztán keres magának száraz lyukat,

mint az ürge, s elbujva, mámoros fővel, szeretőjéről álmodozik, a ki nem más, mint leig zsidó szolgálója, a kinek se széle, se hossza.

Ilyen volt az a költői betyár-élet.

De hiszen nem is ez volt annak az életnek a költészte, hanem a szabadság! Prüsszögő deres csikón, melynek lába is alig éri a földet, ott lebegni a rónák virágos pászítja felett, tenni, amit tetszik, nem ismerve urat, nem ördögöt, szembeszállni mindenkivel, s ingerkedni a zsan-dárral.

Holdvilágos este piros alkonyat után, mikor a nádas hosszú susogása közt bujósokát játszik az esti szellő, s egyet-egyet pittyent himbálódzó fészkeről a nádi veréb, mikor messzi faluk harangjának estét beszélő szava maga elé fogja a szölet, s egyik a másikkal találkozva, a pusztá közepén fogatot cserél; mikor a legelésző nyájak kolomp-hangja bus danává válik, s kigyúltnak, széles róna homályába tűzve a pásztorfűzők, ekkor a betyár is kikel rejtekéből, az éj lovagja pihent paripájára rácsatolja a nyeret, tetejébe szökik és elmegy, a bekészöntő éjszakával aikura lépve: kenyeret keresni.

A holdvilág óriás izzó félköre, mintha tüzes ivként a pusztá szélére volna építve, még csak most emelkedik ki a sötét mindenségéből, s az előtte elhaladó lovas fekete mozgó betűnek lát-

szik, melyet a természet keze rajzolt arra a fénylapra, mintha nem volna rajta elég folt ugy is. De csak egy pillanatig lebeg ott rejtélyes árnyként, aztán eltűnik a még félig homályos légtengerbe merülve, s magába ölelve őt a hullám, összehajtja utána köpenyegét. Azt hinné a szemlélő, hogy elszlott végképpen, ha a paripa hangos nyertése át nem hasítaná az éji csendet, s s ha patáinak száguldo pattanása nem hangzanék meg annyí jeltadó tapsként.

Mem messze a helytől fényes sisakok bontakoznak ki az éjjeli ködöből, páronként, egyik a másik után nyomul, mint megannyi csillogó lidérc, a sisakok alatt sötét alakok árnyalata feketéllik, néha jobbról vagy balról megvillanva, ha a hold fénye fegyverzetük tükrebe tekint.

Szólanul haladnak egymás mellett, csak a lovak lépte poroszák a harmatos gyepen.

A nyertés most hangzik el, mire a sisakok meghajolnak és esücscepal fórdnak bele a légbe, a kézbe ragadt fegyverek fénye égő ezüstös félkört rajzolt a homályba, a kardhüvelyek másodpercenként csördültek meg, a mint a lovas alatt a paripa szökik, a paták alatt másodpercenként dobbant a föld.

A csárdában három cigány hegedül, Marci betyár, öreg betyár pityázgat egyedül.

Lovas ért az ablak alá. Marci bátya még

megadják a nem rég lefolyt tanévi vizsgálatok is: mikor ezer meg ezer szülő kezébe kerültek az iskolai bizonyítványok.

Mikor ezeket az iskolai bizonyítványokat olvassuk, gondoljuk el, hogy csak rajtuk áll az ország és a társadalom boldogsága, a nemzeti vagyon kérdése. *A jövő az iparé.* Azé az iparé, mely a magyarországi fogyasztók igényeit kielégíti, amelyben meg legyen a nemzeti karakter és a jelleg, a csinosság, a nemzet sajátos szokásainak híu kifejezője, amely ipar a külföldi ipar joggal betolakodását főleg akkor fogja kiszorítani: hogya az ifjú nemzedéket nemcsak gyakorlati tanonckodásra, inaskodásra kényszerítjük, hanem a különleges szakoktatás mellett, melynek szolgáltatában a különböző fokú ipari és szakiskolák állanak, meghonosítjuk az általános irányt is. A szakoktatás különleges irányra képzett és szakavatott iparosokat nevelne, általános irányu oly nemzedéket képezne, mely az ipar tántoríthatatlan hívének vallaná magát.

Hol is kellene ennek az általános iránynak kezdődnie? Ott, mikor a gyermek még az A. B. C-t tanulja, mikor megértenének vele, hogy az ipari foglalkozás nélkülözhetetlen, tisztességes, becsületes és pénzszel jár. Elbeszélő és oktató módszerrel már a népiskola elvetheti a magyar ipar szeretetének magvát, amelyek a középiskolákban kellő gondozás mellett törzsszé növekednek.

Az ilyen általános nevelés oly nemzedéket nevelne, mely kedvelni lépne az ipari pályára. Nálunk eddig az volt a baj, hogy az ipari pályát *menhelynek* tekintették, a hová csak az menekült, aki máshol nem boldogult.

Az ilyen általános nevelés képzett emberré készíti elő az ifjúságot. A képzett iparost a közönség felkeresi s a képzett iparos boldogul is. Miután a legfüggetlenebb pályá az iparosé, a lehető legokosabb gondolat, ha gyermekünket az ügyevezett

űri, de nehéz pályára nem hajszoljuk, hanem nevelünk belőle képzett iparosokat, a kik maguknak is, az országnak is állandó jó létet biztosítanak.

Kilépés a szabadelvű pártból. Lits Gyula Hontvármegye és Selmec-Bélabánya sz. kir. város főispánja a múlt héten levélben jelentette be a szabadelvű párt elnökének, Podmaniczky Frigyes bárónak, hogy a szabadelvű pártból kilép.

Nők a gazdaságban.

A leányok iskoláztatása rohamos terjedésével mindinkább gyorsabban mutatkozik a nőknek a gazdaságban szükséges jártasság hiánya. Ennek lényeges oka legnagyobb részben az iskolai elfoglaltságban keresendő. Korunkban leányaink legtöbbje mind valamely diploma elnyeréséért tanul, mely törekvésük célját — tekintettel a tananyagok állandó szaporodására — csak teljes idejüknek a tanulásra fordításával érhetik el.

A leányoknak, mint mindenhez, így a háztartás vezetésnek elsajátításához is serdülő korukban van legnagyobb hajlamuk s csak akkor lehet bejölük jó házi asszonyt nevelni, ha már e korban foglalkoztatjuk őket a háztartásnál szükséges teendőkkel, mert ily korban nagy életkedvvel s ambícióval végzik ezt, míg későbbben terhükre van minden tanulás.

Ebben azonban meggátoltatnak az iskolába járó leányok, mert ugy a délelőtt, mint a délután egy részét az iskolában töltik (pedig ez idő alatt folyik a házvezetés), s a nap többi részét is a feladatott leckék tanulásával kénytelenek tölteni.

A tanév befejeztével természetesen az idegek megerőltetése s egyéb bajok konstatahatóak, melyek orvoslása *üdülés* céljából fürdőbe viszik őket. S elég tévesen. Mert az amugy is megerőltet idegek a mostani modern fürdőkben az állandóan tartó szórakoztató ujdonságok közt nem hogy enyhülést nyernek, sőt inkább izgatódhatnak. S így a hosszas fürdőzéssel sem érhető el a kitűzött cél: a jövő tanévhez szükséges új erő megszerzése.

Pedig, ha a leányöndevendéket a szünidő alatt gazdasági teendőkkel foglalkoztatnák, mely sem az agy, sem az idegek működését nem kivanja, hanem teljes lelki nyugalmat nyújt; azon esetben ugy az előbbi, mint egy másik cél is

dárokat jelentette: keményen be voltak rugva. Az öreg jobban győzte, mint a fiatal, s karjánál fogva vezette ki cimboráját a paripához.

A mozdulatok nem voltak oly gyorsak, mint azelőtt, a felülés nehézkesebb, s mire kiugrattak a csarda elé, lovuk majd belelötötte fejét a zsandárok lovának fejébe.

Hanem azért: Hajrá! Vésd el magad! A Hajnal és a Kesely kinyult, lába nem, de hasa majd a földet érte, a szél, a fergeg furmányos szeker volt sebességükhöz képest. Ha tuskókat, bokrokat nem kellett volna átugraniok, még a gelyő se érte volna el, így mégis csak elérte, még pedig Pista szívénél, melyben lehet, hogy érzelmek csirjái fejleszté a gyermekkor, de nem volt, aki belelötött volna, tehát elcsenevészedett, Pista gazemberrel lett, s bár a sors érdemelte a golyót, de ő kaptá, mert ő érdemelte sorsát.

Mire a nap feljött, a fiatal betyár véres testére hullott első sugara.

Marci bátya tovallant, de azért mégis az akasztófal halt meg: — ha igaz.

Ilyen volt a régi betyárvilág. Tele szabadsággal, költészettel, mulatsággal, zenezóval, — puskagolyóval és akasztóval.

Manapság beérjük kevesebb költészettel!

könnyen volna elérhető, u. i. az hogy legalább némi tapasztalatot szerezenek a háztartás körül. Az előbbieket szerint nevelt leány természetesen tanulmányai befejezte és az egyoldalul kitűzött cél elérése után bejut a férjhez menési korba, holott a háztartás vezetéséről fogalma sincs, de annak elsajátításához a kedve is, meg a türelme is kihal. Ily körülmények közt a létező hűzateselől levonható a következők.

Egy ideális lelkű, a közjótékonyág terén már érdemeket szerzet urnó: Szilassy Ferenci Ida e bajokat orvosolni óhajtván, Rókösszentmihályon egy államilag engedélyezett női gazdasági intézetet létesített, melyben a gazdaságtan, egészségágtan, háztartási, kertészeti, tejjgazdasági és baromfitejnyésztési könyvtár, mint szaktanárok által előadott elméleti tárgyakon kívül fősúlyt fektet az összes háztartási teendők, a süítés, főzés, tejgazdasági munkák, kertészkedés stb. gyakorlati oktatására, melyek elsajátítására bő alkalom nyílik, mivel az intézet teljesen felszerelt konyha- és disznóvénny kerttel, szőlő és baromfi tenyésztő teleppel, gazdasági eszközökkel s egyéb szükségessékek rendelkezik.

Az intézeti rendes tanítás évenként február 1-én veszi kezdetét s tíz hónapi oktatás után nyilvános záró vizsgával végződik, amikor a növendékek hiteles bizonyítványt nyernek.

A gyümölcs és zöldség feldolgozásának elsajátítása, valamint a tejkezelés, baromfitejnyésztés, méhésztés s egyéb gazdasági teendők megtanulása céljából az intézet a nyári szünidő alatt két hónapi kurzust indít. — Mivel az intézetnek saját internátusa van, a vidéki növendékek benn lakók is lehetnek s ily módon a fentebb kevésbé üdvönsnek tartott furdözés célra vezetöen és hasznos eredmény elérésével pótolható.

Lapunk egyik munkatársa megtekintvén ez intézetet, annak egy be rendezéséről, mint szervezeteről elismerőleg nyilatkozott. — V.

Művészi hangverseny.

Kneisel A. tanár.

Párisból jött hozzánk Magyarországra pá heü hangverseny körútra. Városunkban e hó 18-án adott hangversenyt a következő műsorról:

Műsor.

1. a Tartini Sonata Órdög trillája.
- b) Winiawsky. Fantasia.
- c) Beethoven. Hegedű-hangverseny.

Kneisel A. tanár.

2. a) Kneisel A. Aria.
- b) Ernst H. W. Árs Hongrois.
- c) Bach J. S. Aria.

Kneisel A. tanár.

3. a) Paganini. Boszorkány-tánc.
- b) Sarasate. Cigányélet.

Kneisel A. tanár.

4. a) Bazini. Le rond des Lutins.
- b) Reményi—Kneisel. Replij feckém.
- c) Pagnini. Mézes, aria G. húrón.

Kneisel A. tanár.

5. a) Kneisel. Román rapsodia.
- b) Joachim—Brahms. Magyar táncok.
- c) Kneisel. Fantasia, Mazurka.
- d) Saint Saens. Havanaise.

Kneisel A. tanár.

A műsor magas színvonalon állott s Kneisel tanár játéka páratlanul művészi. Sietve jegyezzük meg, hogy nem állunk ám magunkban, akik Kneisel tanár előadását páratlannak mondjuk. Nem kisebb tekintélyvel beszélnek így, mint a külföldi világlapok: Figaro, Temps, Figaro Illustré, London News, Der Tag, Revue Illustré, Berliner Tageblatt, Fernina stb., — melyek az elragadtatás hangján írnak Kneisel hegedűművész játékáról.

A The Paris ezeket írja egyik hangversenye alkalmából: »Hittünk és a legnagyobb műbírák véleménye szerint Kneisel tanár új ultra tökéletes hegedűművész, akinek tökéletes virtuozitása büvös varázsszal párosul, mechanismusra káprázató, trillák, stakkatók, pizzikatók jobb-és bal-kézével, nála amint egymást követik, így összefonódnak, összeforradnak kettős húrón bámulatos pontossággal és oly erővel, mint akár egy zene-kar. Kneisel — ugymond a világ! — egymagában áll csudás mechanismusával, önálló stílusával, egyes részletek dejeserével.«

Ha sokat mondanak e gyöngén visszaadott szavak, nem kevésbé dicsőítők a Revue Illustré

egy itce bort tétet fel, megismerte röhögéséről Pista öcsese lovát, a Hajnal.

Megnyílik az ajtó és a három cigány üdvözölt recsogtat a nyavalgó hurokon, mert sugár gyerek lép be, göndör haja vállára hullt, fegyver a kezében.

Mikor már megittak néhány itce bort, megszűröl hallatszott a vágatók lovak egyhangu dobanása. Marci bátya és Pista lóra kerekedtek, kiálltak a zsandár elébe, bevárták lótvászágra az üldözőket, aztán elboacsottatták lovaik kantárszárát s tovarepültek, mint a madár. Mig a zsandárok pihenőt tartottak az első csárdánál, a betyárok megálltak a legközelebbinél.

Rostélyost rendeltek, meg is ették, sok itce bor is elfogyott, végre jelentette a kocsmáros: »Jönnek a zsandárok!«

Ugy tettek mint az első csárdánál, jó közelre bevárták az üldözőket, aztán elboacsottatták lovaik kantárszárát s tovarepültek, mint a gondolat.

Már hajnal felé járt az idő, pitymallani kezdett, az ég kárpítja felpattant a pusztá határáról s a repedésen keresztül piros fényben ragyogott Auróra hajnali leple.

A betyároknak sokáig kellett várniok, többet ittak az elégnél, s mire a kocsmáros a zsan-

eme sorai is: »Számos európai tekintélyű művész sok kritikákba foglalkozott már ennek a zsenidől művészeknek az elbűvölő játékaival, s nem ok nélkül ismerte el, hogy Paganini után Kneisel egyike a legnagyobb hageddíművészeknek, akiről lehetetlen, sőt fölösleges sablonos kritikák írni, kinek elegáns fölépése, sok helyen hipnotizáló és magnetikus hatása játéka egészen elragadta s teljesen megdöbbentette a közönséget.«

Az Erard-teremben rendezett nagy hangverseny alkalmával brilláns módon adta elő művésziösen összedülőt műsorát, írja a Revue Illustré, játéka hűten utánozza az emberi hangokat, a legnagyobb akadályokat is győzedelmesen küzdte le. Azt is mondja a Revue, hogy Kneisel annak, ennek az előkelő zeneszerzőnek olyan sajátosságos alkotási vannak, minőket hasztalan keressünk más francia művészeknél. Ezek a sajátosságai nagy emociókat keltenek a hallgatóban, sőt fölemelik a legmagasabb égi sférákba.

Mik ezek a sajátosságai?

Az a magyar szellem, mely ereditésében mindig hódít a művelt francia nemzettel, akár az esetet varázsolja meg, mint Munkácsynál, akár a hageddi hurjaiban rezdüljön meg, mint Kneiselnél.

Ha már mint pays des Tzigannes-t is meg tudta becsülni Hugo Viktor nemzete, mennyivel inkább megbecsülni akkor, ha ezt a pays-t ideálizálva látva maga előtt, mint ahogy Kneiselnek azt művészi játékaival oda varázsolja eléje, hogy hallja, lássa, érezze az a pezsgő vérű hallgatója azt, hogy itt a Duna-Tisza köznél is van ám olyan forrón érez nemzet, mely a szépért lángolni rajongani tud. Erről teszen tanuságot Kneisel akkor, amikor a legjelesebb szerzők műveit adta elő és amikor saját alkotási mutatja be remek előadásban. A magyar szellem alkalom erejével, eredeti kedvességével büvöli el művelt hallgatóit a Szajna partján. Becsüljük meg már ezért is őt; nagy szolgálatot tesz vele a magyarságnak.

Hogy irthon, városunkban megbecsültük-e érdeme szerint? Ezt nyílt kérdésként hagyjuk, felelet nélkül; de annyit biztosra vehetünk, hogy mindazok, akik művészetében gyönyörködünk, mindannyian a legszivesebben üdvözölköznek majd rövid idő múlva metró tanítványát: leányát Adelina Germain kisasszonyt, akinek a nagy francia lapok »a zongora királynője« nevet adták.

A hét története.

A helyzet. — Orosz forradalom. — Orosz-japán háború — Koburg herceg válópere. — Ostendei sakkverseny.

A vezérő bizottság most mindaddig nem tart ülést, amíg a további ellentámasz szervezése és a tisztviselők kártalanítása dolgában kiküldött albizottság el nem készült tervezetével. Ez a munka pedig, tekintettel annak sok részletre legalább két hétet igényel. Ez idő szerint tehát a vezérő-bizottság működésében is szünet van. Kossuth Ferenc elutazott Herkules-füdrőre néhány heti üdülésre. Apponyi Albert gr. már szerdán hazamegy Eberhardra. De az albizottság tagjai Budapesten maradtak s műharom hozzáállának a munkához. Természetesen ha valami váratlan esemény jön közebe, a vezérő-bizottságot rendkívüli időben is összehívják. Ezek után politikai fordulat a városban rövid úton belüli nem remélhető. Megemlítendő, hogy a mult héten három főispán, Feilitsch Berthold, Szabolcsmege, Lits Gyula Hontvármegye és Selmec- és Belsőbánya város, végül Herleendő Ferenc Zalamegye főispánja léptek ki a szabadvölvi pártból.

A zsemzőt gyűlés minden akadály nélkül kezdődött meg Moszkvában, ahol a cél legközelebb tényleg meg fog jelenni. Eddig semminem incidens sem zavarta meg a zsemzők gyűlését. A kár engedékenységét bizonyítja a kegyvesztett Sziatopolk — Mersaki hercegek, Plehve utódnak visszahívása. A forradalmi láz még egyáltalán nincs szűnőfélben. Újabbán is tömeges kivégzés történt a forradalmárokat megrettentésére.

Japán békeföltételeit illetőleg nagy nehézségeket okoz és különösen bonyolult a hadikérdés kérdése, nem azért, mintha Oroszország egyáltalán nem volna hajlandó hadikérdést fizetni, hanem az arra szükséges óriási pénzösszegek beszerzése miatt. A francia tőkepénzesek ugyan még ma is hajlandók Oroszországnak nagy összegeket bocsátani rendelkezésére, de ezt már csak egy alkotmányos kormányzat lennének hajlandók a szabadvölvi Oroszországnak megadni, mert csak egy alkotmányos kormányzat képes volna azokat a belső bajokat, melyekben most Oroszország szenved, orvosolni.

Gótából jelentik, Koburg Fülöp herceg már régen elhatározta, hogy abban az esetben, ha a párisi szakértő orvosok feleségét, Luja hercegnőt épelméjének mondják és a bécsi főmarsall-hivatal a hercegnő ellen elrendelt gondnokságot megszünteti, nyomban válópért indít felesége ellen és a válópért eddig is csak azért halasztotta, mert azt orvosok a hercegnőt elmebajosnak mondták. Most azonban a herceg elérkezettnek látta az időt arra, hogy a válópért felesége ellen illetékes bírósága, a gótai hercegségi tartományi törvényszék előtt megindítsa.

A függő játszmák elintézésével szerdán befejezték nyert az oly nagy érdeklődést keltő ostendei sakkverseny. Maróczy utolsó nap is bizonyosságát adta kiváló tudásának és mesterleg vezetett végjátékában legyőzte Taubenhaus-t.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Balázs Márton dr. steffoltói bányamű- orvos a mult héten elfoglalta állását s a magán gyógykezelést is megkezdette.

— Uj kápolna. A Paulai Szent Vincés apácák selmecebányai betegelőző nővéreinek egy újabb kegyeletes és vallásos ténnyéről tesz tanúságot az a szép ünnep, mely e hó 19-én folyt le a Szt. Erzsébet-kórházunkban. Az irtalmas nővérek hosszasan kitaró fázadozásukkal, önfeloldozó buzgalmaikkal keresztül vitték azt, hogy az eddigi kis kápolna helyett egy teljesen megfelelő kápolnát van a városi kórház betegének. Az új kápolnát Podhragay Pál prépost-plébánosunk, Reiprich Antal és Halkó István lelkészek segédletével felszentelték, az istentisztelet folyamán történelmi vonatkozásokban gazdag ünnepi beszédet intéztek a város tanácsából és nagyobb számú részvételekkel álló közönséghez, kiemelve a kápolnának mint szentélynek fontosságát, de egyuttal méltatva azt a hitbuzgóságot, azt az emberszeretetet, azt az önfeloldozást, melyből folyólag a Zitta főnöknek vezetése alatt oly emberfeletli hivatást teljesítő irtalmas nővérek ezt az új szentélyt megszerze- rtek. A beszéd hatása alatt szent hivatásuk illele sugárzott a nővérek arcából, szemből s ez illele sugárkában járultak az oltárhoz a szent osta vétele, újabb erőt kérve s újabb fogadalmat téve, hogy magasos hivatásukhoz hoven tovább is önzetlenül, keresztényi türelemmel és szeretettel fogják ápolni a reájuk bízott felebarátait. Fogadalmukra áldást mondott prépost-plébánosunk s a hívők egyesülve egy érzésben, egy óhajban őszintén rebegték reá az Ament. A Cziczka Sándor karnagy vezetése mellett működő műkedvelő dalárda és zenekar lelket emelő alkalmi zenével kísérte az egyházi szertartást. Az isteni tisztelet végeztével ószinte szavakkal üdvözölték mindannyian Zitta főnököt és irtalmas nővéreit, kiknek első sorban köszönhető ez a kápolna létezését, továbbá Sztinyai József kir. tanácsos polgármestert, mint a tanács fejtét, ki a ternet átengede e célra, Kapp Jakabot, dr. mint kórházi gondnokot, Fodor László dr. főiskolai rektort, mint jó szomszédot, a ki jóindulatának az intézet iránt áldozattal is kifejeztét adott. Megemlékeztünk kegyelettel Boltzár és Meszlányi püspökökről is, akik anyagi támogatásban részesítették a nővéreket céljuk kivételéhez. Elismerésüket kapták is, a ki lehetővé tette, hogy az oltár és a kápolna padjai selmecei jarnak a termékek, az ő szabványai műhelyéből kerüljen ki. Az ünnep lelketemelő volt s az ózáló realista világ forgatagában győtrődő léleknek üdülést, enyhét adott.

— Petőfi-ünnep. A Petőfi-asztaltársaság szerény körben megünnepeli a nagy költő halálának évfordulóját a Petőfi-keremben, mely multóhély hérlője minden lehetőleg megtesz arra nézve, hogy multóhélyénél jó híre emlékedjék s méltóbb legyen ahhoz a szép szoborhoz, s a nagy költő szemlédhez. Ohajandó, hogy a nagy köznység is részt venne e szükébb körre tervezett ünnepen.

— Adományok a hórházi kápolnára. A Szent Erzsébet kórház házi kápolnájának berendezési költségeire a mult héten a következő adományok folytak be: Velits Györgynétől 3 K, Sipos Ferencétől 2 K, öz. Irmiler Jánosától 1 K, Holik Bertától 1 K, Mihalik Istvánától 2 K, Dr. Tóth Imrétől 10 K, Jäger Gyulától 5 K, Sümehg Jánosától 5 K, Greguss Antaltól 10 K, a lévai prépost-plébánostól 20 K, Két uri nőtől 10 K, Kuti Istvánától 20 K Hálás köszönettel

nyugtázzuk a kórházi irtalmas nővérek nevében a szives adományokat, amelyek lehetővé tették, hogy legelőbb vágyuk teljesüljön a betegeket ápoló vigasztaló kegyes nőnek.

— Eljegyzés. Rell Béla kir. kórhóztisztjelölt e hó 18-án eljegyezte Clement Emmát, néhai Clement Gyula városi főszámvevő leányát. — Jó szerencsét!

— Esküvő. E hó 19-én kötött házasságot Dr. Paulovits István liceumi tanár Clement Ottával, néhai Clement Gyula városi főszámvevő leányával; a fiatal házaspár ugyanezen nap délutánján nászura ment.

— Vihnye fűrőd vendégei. A mult héten a következő vendégek érkeztek Vihnye fűrődbe:

Wellin Lajosné hr. neje, gyermeke és Felgel Margit Újpest, Makai Irma tanítónő és Löwenstein Adolfiné Budapest, Kohn Fülöpné varrónő, férje és fia Bszű, Arkossy Mihály Józsefné dr. Kolozsvár, Medveczky Sándorné gyógyszer. neje és Medveczky Etelka Léva, Pollák Száli pék neje és leánya Jác, Radis Gizella magázónő Tiszaföldvár, Feldmann Róza napszámosnő Nyitra, Lengyel Adolfiné vendéglősnő Ipolygáz, Wajz Berta zöldségkereskedőné Nyitra, Blau Hani tanító neje N.-magyar, Grossmann Fánt rabbi neje és Grossmann Róza Ipolygáz, öz. Grünfeld Salamonné és leánya Ersekújvár, Korányi Izidorné hr. neje és leánya Ersekújvár, Kohn Sándorné szatócs neje Bál, Spitz Bernátné mézszáros neje Garamszöllös, Gyelmis Gerőné ügyvéd neje, Medveczky Leona és Györgyi Szabadka, slavnica Sándor József honvédszár főh. és neje Pozsony, Geisler Vilma vasuti tisztviselőné Nagyszentmiklós, Csekey Jánosné gazd. intéző neje Bagota, Völgyi Elemérné dr. körörsz. neje és leánya Gáz, Wolf Vilmos úgynök és neje Brünn, Kondor Vilmosné m. kir. erdőtan. neje és leánya Balassagyarmat, Gulácsy Istvánné körjegyző neje Márianostra, Lázár Sándor számvevő főhadn. és neje Kassa, Gáspár Lajosné dr. kir. járársz. neje Vágszeley, Hódossy Béla kereskedő Budapest, Steiner Jakabné állatorvos neje és leánya Debrecon, Werbovsky Joachimné úgynök neje Léva, Thurzó Emilia állami tanítónő Zólyom. Összesen 629.

— Katonaság Selmecebányán. Mult számbunkban említettük, hogy augusztus hó végén a beszercebéányai m. kir. 16. honvédelmagyalegred városunkba érkeztek. Mivel az ezred teljes hadi létszámú leza, a beszállásos munkálataival már most foglalkozik a rendőrkapitányi hivatal. Ől törzslétszlet, hatvankét főtisztet, huszonegy hadapródot és 1458 légnényt kell elszállásolni. A rendőrkapitányi hivatal ez uton is felhívja azokat, akiknek kiadó szoborolt szobájuk van, jelentsek be, hogy hány szobát bocsáthatnak rendelkezésre. A katonaság nyolc napot fog Selmecebányán tölteni.

— Halálözás. Metzky János hodrusbányai rendőrbiztosnak és nejeének Klára nevű hét éves, kedves kis leánya a mult héten hosszas, kínos szenvedés után elhunyt. A szegény gyermek több mint két hónapja küzdött a halállal, amely végre, dacára a szerető szülők gondos ápolásának, mégis elragadta őt. A mélyen lesújtott szülők iránt nagy a részvét s ez nagy mértékben nyilvánult meg a kis gyermek temetésén, csütörtök délután, amikor Hodrusbánya egész közönsége megjelent részt venni a szülők fájdalában. Találjanak vigasztalást megmaradt kis gyermekükben, s keresnek megnyugvást az Isten megmáshíthatatlan rendelkezésében.

— Nyaralók a Felsőórán. A felsőórán Róza-szállóba és magánlakásokban e hét végig a következő nyaraló vendégek érkeztek: Nagy Sándor könyvtárőr és neje Budapest, Markovics Sándor közt- és váltóügyszéd, a miniszterelnökség sajtóosztosítója, nejevel három gyermekkel és nevelőnővel Budapest, Páthy Gyözö gyógyszerészegyed Selmecebánya, Riedl Győzőné három gyermekkel Budapest, özvegy Micsinay Jánosné és három gyermeke Újpest, Gálffy Györgyné, mérnök neje, egy gyermekkel Budapest, Darvas Jenő mérnök Budapest, Kammer Árpád mérnök, Budapest, Löwy Malvin bankhivatalnok Budapest, öz. Dr. Geiger Ignácné Budapest, Rahótt Antal vaskereskedő Budapest, Barok Sándor államvasuti hivatalnok Budapest, Kassics Péter miniszteri tanácsos, nejevel három gyermekkel Budapest, Wahner Aladár m. kir. bányakapitány, nejevel és négy gyermekkel Budapest, Barányi Nándor székesfővárosi tanító és neje Budapest, Z. Zsig-

mondovics Constantine állami felsőleányiskolai tanárú Mezőtúr, Steinfeld József magánzó Sátoraljaújhely, Eperjesy Károly rendőrfőnököm néje és gyermeke Budapest, Halvax Mátyas pénz-ügyigazgató és neje Ipolyás, Özgény Ilhner Bernátné magánzó Budapest, Böhl István főbíró Budapest, Zsigmondovics Sándorné törvényszéki hivatalnok néje és leánya Budapest.

— **Műhímezés.** A besztarcebányai Singer Co. varróegylet részvénytársaság és hó 17-étől kezdődik két heti ingyenes tanfolyamot rendezett a géppel való műhímezés tanítására. Richter Ilona képestett munkatanítónő vezetése mellett. A tanfolyamunk két hét alatt bárki megtanulhatja a legkülönbözőbb hímezés-munkákat, melyek, mint alkalmunk volt látni a Singer-féle gépeken rendkívül könnyű és gyorsan megtanulhatók. Jelentkezéseket a Cziczka Sándorné úrnő női gyakorló iskolájában naponta elfogad a tanfolyam vezetője Richter Ilona tanítónő.

— **Éretlenség vagy rosszakarat.** Igen rozsvicet követett el valaki a múlt héten a szomszédos heti lapokkal, megírván a „*Honti Lapok*”-nak és a „*Bars*”-nak, hogy Selmechbányán Stilla József 11 számú rendőr nyakszirtme-revedésben vesztélyesen megbetegedett, és hogy a városnak nagy a megdöbbenés. Az volt a hamis hír beküldőjének a célja, hogy a lapokat felültesse, ez sikertült neki, mert mindakét újság hűségesen lekötözött a híreskét, bizonyára nem tételezővől senkiül akkora lelkiismeretlenséget, hogy ilyen nem Stilla Józsefnek de a városnak ártó hírt ereszzen világgá. Stilla Józsefnek, aki különben nem is létezik, mert őt most Székely Józsefnek hívják, semmit nem értett e hamis közlemény s olvasván a róla szóló rozsvicetlelést hidegvérűen azt jegyezte meg, hogy az aki e hirt keltette róla, *ész-merevedésben* szenved. Ártott azonban ez a megmondolatlan vagy rosszakaratu híresztelés a városnak, mert Selmechbánya tudvalegoleg kedvence nyaraló és kiránduló helye a közeli és messzi vidékieknek, akik méltán megijedhetnek, ha azt hallják, hogy itt ez a vesztélyes és ragályos betegség uralkodik. A hír beküldője tehát, aki bizonyára selmechbányai lehet, szégyelje magát vagy a butaságáért vagy rosszakaratáért.

— **Rendjel adományozás.** Ő Szentsége X. Pius pápa Rieger Ottóznak es. és kir. udv. orgonagyárosnak a budapesti Rieger Ottó orgonaépítő cég tulajdonosának az orgonaépítés terén szerzett kiváló érdemeinek és nevezetesen a Rómába szállított orgonaművek kiválóságának ismeréséért a Szent Gergelyrend lovagkeresztjét adományozta.

— **A lövöldözés.** A selmechbányai lövész egyesület és hó 15-én múlt vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlést Staller Gyula dr. elnöklés és igen sok egyesületi tag részvétele mellett. A gyűlés tudomásul vette az elnöki és pénztárosi jelentést, melyek szerint az egyesület most esztendőre rendez lefolyású volt. A választások során főlovászmesterré Liha Antal kir. járásbíró, első lövészesterré Bence Gergely főerdőtanácsos, jegyzővé Vudý Antal dohánnyári aligazgató választották meg. A választmány tagjai lettek: Altmann Imre, Fekete Dezső, Fodor László dr. Király Ernő, Wankovits Lajos, Seidel Ágoston, Kis Frigyes, Markus József.

— **A kilingertőlúri uszodákban** naponta déli 12 órától délutáni 2 óráig a fürdő ingyenes levén, a sok szegény ember ilyenkor akar na fürdeni, de — amint a vett panaszokból értesülünk — ezt nem igen tehetik, mert ugyanekkor fürdik sok ur és úrnő is és ezért a fürdőasszonyok nem eresztik be az „*ingyeneseket*”. — Kérdjük a rendőrséget, hogy nem lehetne-e, a szabályrendeletnek érvényt szerezni?

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt heti számában megemlékeztünk a paulai szt. Vincéről nevezett igralmas nővérek vezetése alatt álló hegybányai polgári leányiskoláról. E közlemé-

nyünkbe az a sajtó hiba csúszott be, hogy az intézetet nem két, hanem két teremmel bővítették ki s az intézet főnöknője nem Klendorf, de Hlendorf Vincencia.

— **Térzene.** Mint múlt számunkban említettük a bányászzenekar Cziczka Sándor karnagy kezdeményezésére Martiny István hegybányai m. kir. bányahivatali főnök engedélyével ezután hetenkint térzenét rendez Selmechbányán. Az első térzene tegnapi délután öt órától hét óráig volt a következő műsorral: 1. Induló. 2. Nyitány. Cigányasszony c. op. (Balfee). 3. Szívkeringő. (Schneider). 4. Mazurka. (Schneider). 5. Újságíró csárdás. (Lengyel) 6. „Két baráta”. Polka francia. (Ludike). Szület. 1. Nyitány. A párbaj c. op. (Zdráasil). 2. Lysistrata. (Linka C.) 3. Magyar egyvezér. (Danko Pista). 4. Négyes. (Schneider). 5. Aurora keringő. (Linka C.) 6. Induló.

— **Ebtartók figyelmébe.** A rendőrkapitányi hivatal még egyszer ezúton is felhívja az ebtartókat, hogy kutyáikat sűrűsben jelentsék be megadóztatás végett a rendőrkapitányi hivatalnál, mivel a bejelentés határideje, már e hó 19-én lejárt s a rendőrkapitányi hivatalnak e hó 26-ig be kell terjeszteni a kimutatást az adókövetése végett a városi tanácshoz.

— **Talált tárgyak.** E hó 16-án a főiskolai ugynevezett „Fortuna” kertben 4 kis kulcs és ugyanezen napon a Kossuth Lajos-téren egy kis gyűrű találtatott; igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrségnél.

— **Lövöldöző majeros gazda.** Bartók Sipoš Márton majeros gazda és hó 16-án összeszokallkozott a vele ugyanezen házban lakó Ivanics Györgyné Benyó Máriával s mivel az asszony jobban győzte a nyelvelést a férfi egy pisztolyt rántott elő s azzal rálőtt az asszonyra. A lövés szerencsére nem talált, a nyelves asszony azonban mégis elhaltatott.

— **Betöréses lopás.** Felsőrórnán múlt kedden éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték Makovinyi Ignác házba és onnan száz Korona értékű ruhaneműt loptak el.

— **Szép családi élet.** Chladni József és Chladni János testvérek, Bankán laknak, Selmechbánya város legkisebb, de legkisebb külterületjében. Banka csendes hely, lakószai tényleges és nem tényleges bányászok, szegény és csendes emberek, akik között nagy rémületet és megütközést keltett az az esemény, ami e hó 16-án esett meg a Chladni József és Chladni János testvérek közös házában. A két testvér, József és János összevesztett, a veszekedésben segélyére mentek a veszekedő testvéreknek feleségeik is Józsefnek és Jánosnak. Veszekedés és későbbi veszekedés közben Józsefnek leharapta a János orrát, János leharapta a Józsefnek egyik kezének ujját, József egy kapavál beverte a János fejét s ugyancsak József ugyancsak a kapavál agyba-főbe verte Parisek Mihályt, aki a Jánosné hívására jelent meg a harcra és a János segélyére. Megjegyzendő azonban, hogy nemcsak szegény János szenvedett, mert József is kikapta a magát s az ő feje is nem megvetendő, folytonosság hiányoknak örvend. A veszekedés nagymérvűt illusztrálhatja az is, hogy Tandlich Ignác dr. t. orvos, aki a harc után megleltet a helyszínen teljes három óra hosszáig foltozta, varrta a József, János Józsefnek a Parisek Mihály különféle sérüléseit. A bankaiak megütődéssel vettek tudomást a testvérek veszekedéséről, mert mint egyikük mondotta, eddig szép családi életet éltek.

Közönség köréből.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapjának folyó évi július hó 16-áról kelt számában „Panasz” címen egy rövid közlemény jelent meg, mely személyemmel foglalkozik.

Fogalmam sincs, hogy mikor történt meg az az állítólagos megakadályozás, de legfeljebb a következő esetről lehet szó. Folyó hó 15-én délelőtt Nagy Dezső műfegytemi tanár urat kalauzolván az illető szektáron engedelmével megtekintettük az erdőészeti-, iparműtani- és erdőhasználati gyűjteményt. Mielőtt a helyiségre léptem, még kint a folyosón egy ur jött hozzám aki bemutatkozva — a nevet nem érttem — arra kért, engedném meg neki és társainak a gyűjtemény megtekintését mire én azt feleltem, hogy a szóban forgó gyűjtemény nem az enyém, én is csak kollégám jóvólából nézhetem azt meg és így erre engedélyt nem adhatok. Megjegyzem, hogy az illető tanár úr épen vizsgákkal volt hivatalosan elfoglalva.

Ha az illető ur a kérdéses cikkben megnevezett urak egyike úgy talán félreértette szavaimat, de én bárki másnak is csak ugyanezt mondhattam volna.

Más esetre, hogy én valakivel gyűjtemények látogatását illetőleg tárgyaltam volna, nem emlékszem.

De ki kell jelentenem, hogy a szóban forgó cikkben foglalt rekriminációt, hogy a gyűjteményeknek a közönségnek való megmutatása kötelesség, ilyen formában mint abszurdumot visszautasítom.

Igenis kívánatos, hogy a nyilvános tanintézetek gyűjteményei bizonyos meghatározott időben a közönségnek nyitva álljanak, de, hogy bármikor, bárkinek megengedjük azok megtekintését már azért is abszurdum, mert ezáltal igen sokszor lehetetlenné válnék az azokban való dolgozás. Nem is fog erre példát felhozhatni senki széles e világon. Tessék csak Budapesten, Bécsben, Münchenben, Zürichben stb. megpróbálni, hogy beeresztik-e az igen Tisztelt Szerkesztő urat bármikor a gyűjteménybe.

A kérdéses közlemény azon állította, hogy én az illető, általam nem is ismert, urakat megakadályoztam a főiskola gyűjteményeinek a megtekintésben már azért is téves, mert én nem rendelkezem az illetők vagyok ugyan a magam gyűjteményeier, de más szertárak kezelésébe nincsen beleszólamom.

Rendkívül csodálkozom azonban azon, hogy a Tisztelt Szerkesztő ur a hivatalos állásból kifolyó tények feszegetésébe belemegy a nélkül, hogy a tényállásról meggyőződést szerezze. Mert bármennyire felette álljon is valaki annak, hogy szavahihetőségét kétségbe vonhassuk jölőszemű, félreértésből eredő tévedés kőha sincsen kizárva.

Fenti soraim közlését kérve maradj Selmechbánya, 1905. évi július hó 15-én

kiváló tisztelettel kész híve

Böckh Hugó dr.

Erre csak az a megjegyzésünk, hogy a kifogásolt „panasz” mi lűen a közleményünkben megnevezett három idegen elmondásához és még jóval kiméletesebb iróniával — tettük hozzá. Ami a gyűjtemények megtekintését illeti, azok, igaz, első sorban a tanulmányozás célját szolgálják, de minden nagy városban — tehát ez nem „abszurdum” — bizonyos időben megtekinthetők.

NYILT-TÉR.

E rovat alatti közlőtekrét nem felelős a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen kis leányunk, Klárka korai elhunytá alkalmából mély fájdalomunkban szíves részvételük vizsgálati szívesek voltak, őszinte köszönettel mondunk.

Hodrusbánya, 1905. július 22-én.

Metzky János és neje.

Aranykalozások.

— Nagy férfiak szép mondásai. —

Mogboesatani és feledni — ebből áll a derek ember
Schiller.
A genie nem tanul, hanem tud. Hivatás, adomány, talantudomány, nagy hűség, nagy hűség: talán inkább inspiráció.
— Nemely ember holtig tanulja azt, még sem tudja soha: a másik bele sem néz, mégis megérti. Jókai.
Az aggkor több redőt von *szellemkörünkre*, mint arcunkra. Montaigne.
Amit egy nő meg akar tudni, azt kiviszi sírálással, vagy kéressel, vagy édes csókkal. Mikszáth.
Angyal, ördög? megismerem könnyű: embert, férfit, nőt nehéz, főül leányt lehetetlen. Jókai.
A szerelem megfordított hűgdelés: először forró, aztán hideg. Kistaludy.
Tudod-e mi a szerelem? Lemondani mindenről, kiszakítani szivedből emlékedet, odavetni szíved, díszeséget, a világot, egy asszonyért. Egy asszonyért minden reményedelt és az érzéi, hogy az asszony való. Érezni a világ közepét, hol mindenki szenved, hogy boldog vagy: ismerni a esaffa ember közt egy szívet, mely láz fog meredni, tudni egy nyugvópontot, melyen fáradva megpihenhetsz. Ajakaid, melyek érdeklődnek, szemeked, melyek csak néked nyílnak, egy lény, melynek istene vagy, mert boldogított; egy világot, elküldve a től, melyben mások élnek, világot, melyben más élet élz, más örömeket éldelez, más reményekben gyönyörködöl, s melyet karjaidalál átküszelhetsz, mert kedvesedben áll előted: ez a szerelem. Ötvös.

Politikában nem a rokonszenv, hanem a belesietés érdek a legelső irányadó. Deák.
Politikai pártok hasonlítanak a mágneshez: van egy oldaluk, mely vonz, és egy, mely eltaszít. Andrássy Gyula gróf.
Ha az ember fiatal, olyan nagyknak látja a világot; azt hiszi, hogy az mind tele van az ő barátaival, szeretőivel, alázatos szolgálóival, akiknek mind ninesen előbbvaló dolguk, mint az ő lába számára egyengetni az utat, és magasztalni, karjokba hozni, szerelmükkel boldogítani és fejük fölé emelni. Lassanként aztán mind őszébbé szoruli a világ. Mindennap egy lekeet veszünk, míg utóljára megatlanulok hogy az egész világ az otthon négy fala, s ami benne egyedül a miénk, az a nő, az anya és a gyermek. Jókai.
Sem kőöröny, sem rézből vert falak S zűk légi tőrten, sem kemény bilipes A szellem erejét meg nem köthetik. Shakespeare.
Két neme van a szépségnek, egyike a kees, másik a méltóság: a kees legyen a nőé, és méltóság a férfé. Cicero.
Az okos ember nem néz annyira háta mögé, mint inkább maga elibe, s elvezett kinecs siraassa helyett inkább azt tekinti s vizsgálja, mit menthet meg, s azzal beledgédi s lassankint tobbet szerzeni iparkodik. Széchenyi.
Jogunktól néha valómisekben elállani, nemcsak nemes magaviselet, hanem olykor hasznát is. Cicero.
Azon polgári jussok legbiztosabbak, melyek nemcsak a törvényteláira vannak holt betűkkel írva, hanem minden polgárnak beleleiben kioldhatatlanul élnek. Deák.
A jógot, melyet az erőszak elveszen, vissza lehet szerezni: de az veszte van, mitől a nemzet maga lemondott. Deák.
Négy szössátt üzenek, vésd jól köbeledbe s fiadnak. Hagyd örökül ha kihunysz: A haza minden előtt. Kólcsey.
Nem elég csak emulogoni: Tudni is kell jól szeretni, Tudni belelen a hazát. Arany.

Rongyos ruhán keresztül a legeskeélyebb vétek is láthatók: hosszú utólkán és kődenköpények eltakarnak mindent. Shakespeare.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései. 1905. évi július hó 9-től július 23-ig.

Születés.

Kern József, Eichler Anna leány Selmecebánya	
Murár József, Pulisch Maria „	
Györi Mátész, Payer Maria fia „	
Krieger Károly, Hess Maria „	
Csillik József, Csunderlik Anna leány „	
Barlay Béla dr., Gretzmaacher Hilda leány Selmecebánya	
Matuosa Pál Kresnak Katalin „	
Hertinger Mihály Ulbrich Maria leány Bélabánya	
Kruszálk Pál, Peták Anna fia „	
Pajerskai József, Kruszálk Maria fia „	
Bajcsy Alajos Lónyay Katalin leány Steffuttó	
Licsók András Foltán Jozsef fia „	

Kihirdetés.

Rajucsák József Hrtza Vilma Selmecebánya
Ballon István Goldfusz Ilka Bélabánya
Fisch József özv. Sibirka Mátészné Steffuttó

Házasság.
Stefek Adolf, Andrezsés Anna Selmecebánya
Paulovics István dr., Clement Otília „

Halálozás.
Babcs Anna 4 éves agyhártyalob.
Sinko Martonné 37 éves udvarfogókor.
Kalka Gyula 1¹/₂ éves angolkor.
Kejler Antonia 3 hónapok belhúrt
Szentek Anna 5 hónapos gyengésg.
Mácsi Ludmilla 10 hónapos tüdőgyulladás
Prokai Ferenc 11 éves phthis pulmonum
Dobrovics Ignacia 74 éves agyhártyalob.
Riedl Józsefné 66 éves tüdőfogókor.
Minka Jozsef 2 hónapos horghurut

3495. szám Magyar. kir. honvédelmi miniszter.
XIV.
Selmec- és Bélabánya sz. kir. város közönségének Budapest székesfőváros törvényhatósága által, boldog emlékeztet József főherceg úr O. cs. és kir. Fensége, honvédfőparancsnokának 25-ik évfordulója emlékére, a m. kir. honvédség kötelekbe tartozó vagy tartozott egynék árvi vagy felárar nevelitására létesített alapítványi helyek közül az 1905. tanév kezdetén, a József fiarvahalban egy hely, az Erzsébet leányarvahalban pedig két hely kerül betöltés alá, mely helyekre nézve a kijelölés joga, az illetőségbe való tekintet nélkül, O. oszari és Királyi Fenséget, Jozsef Ágost főherceg urat illeti meg. Ezen helyek betöltése céljából az alábbi pályázati hirdetményt beosztom ki

Pályázati hirdetmény.

Budapest székesfőváros közönsége által, boldog emlékeztet József főherceg úr O. cs. és kir. Fensége, honvédfőparancsnokának 25-ik évfordulója alkalmából, s annak emlékére a m. kir. honvédség árvi részére, az illetőségbe való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember 1-étől a József fiarvahalban egy hely, az Erzsébet leányarvahalban pedig két hely kerül betöltés alá, melyeknek betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek. A József fiarvahalba valamint az Erzsébet leányarvahalba való felvételre kellőképp igazolándó:

- a) az hogy a felvételtani kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelekbe tartozó, vagy tartozó apának törvényes leszármazója;
 - b) a vagyontalanság;
 - c) félárvánál (a kik t. i. apátlanok vagy anyátlanok az életben levő szűlő vagyontalansága);
 - d) hogy az árva 6-ik életévét már betöltötte és hogy a fiarva a 10-ik, a leányarva pedig a 12-ik életévét még túl nem haladta;
 - e) hogy ép testű és elméjű, a himlőn átesett vagy ellene sikerrel beoltatott. Az árva kora, és a szűlők elhalálozása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlőoltás és a vagyontalanság, közhatalossággal hitelesített orvosi helytartósági bizonyítványval igazolándó.
- A kellően felszerelt belyegletben kérvények, melyekben a szűlő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város megye utolsó pósta) is felemlítendő, folyó évi augusztus 10-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyujtandók be, a honnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett Jozsef Ágost főherceg az O. Cs. és kir. Fenségéhez fognak felterjeszteni.

Az alapítványi helyek az 1905. é tanév kezdetén lesznek betöltendők s a felvételtől, vagy fel nem vételtől az árvak által tartoztatott, Budapest székes főváros tanácsa által hatóságai uton fognak értesíteni.

Felhívom ennélfogva a törvényhatóságot, hogy ezen pályázati hirdetményt a törvényhatóság egész területén, a szokásos módon a legszélesebb körben azonnal tegye közhírre.

Budapesten, 1905. évi július hó 3-án

Bihar s. k. honvédelmi miniszter.

HIRDETÉSEK.

Adonis Crème
rövid idő alatt vesztély nélkül ellávoit minden szepiöt, meg legmakasabb esetekben is. Legegyszerűbb használati mód mellett is a legbiztosabb eredmény. Egész tubus ára 3 korona. Valódi esszencia zold tubusokban. Schwaben Apotheke Frankfurt a/M.

SZÉNÁSY ÉS ÁRPA D.M.K.E. MAGYAR RAJKÖRZŐI
ALEG-JOSBAK
Joerges J. özv. és fiánál.

1821. tkv. sz. 1905.
Árverési hirdetmény kivonata.
A selmecebányai kir. bíróság mint telekknönyi hatóság közhírre teszi, hogy selmeci takarékpénztár végrehajtónak Melis János végrehajt. szendvő elleni 1547 K 20 f vételárhártrélek és jár. iránti végrehajtás ügyében a selmecebányai kir. bíróság területén levő Melis János tulajdonai bejegyzett a bédí, 43. sz. tkv. az l. 2. § 6-7. 17-18. 31. sorsz. a ház 40, népössz. a udvar, kert és szántóhöl álló árverésig — ezennel a késed. ár. vevő ajánlata szerint 1601 K-ban megállapított kikifaltási árban a visszárverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1905. évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 10 órakor a Béd községi bíró hivata. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikifaltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfoyalomnak számított és az 1881. évi novemb. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igaz. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpariparban a kikifaltást kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Selmecebányán, 1905. évi hó július 4. napján.
Liha, kir. járásbíró.

Kolbász
debreceni kolbász azonnal ehető vagy főni való 176, pórköltő bőrű szalonnák elsőrendű zsirnak 144, sób fehér vastag 138, vkony 138, füstölt vastag 148, vkony 144, debreceni paprikás szalonna 152, paocit fogtagyimas füstölt paprikás szalonna 200 péclet sovány szalonna nélküli sonka, karmondí, oldalas 160 filler A fínti árak szállító levele és csomagolása ingyen. Előbrándó háti zsír 156 hozza szelének: 5 kgros 110, 10 kgros 140, 25 kgros 280; az árak félterekben értenétek. Árulin aral, melyek gyakran változóak e helyen minden számban kolbászaim aat találhatók. Szállítja: BALCZAR kivitelező üzlete Nyíregyháza.

Üzleti értesítés.
Tisztelettel adom tudomására a n. é. közönségnek, hogy **divatárú üzletemet,** gyári vállalatom miatt, kénytelen vagyok felhagyni 1906. január 1-én.

A midőn megköszönöm tisztelt vevőimnek üzletem iránt eddig is tanúsított bizalmát, felkérem, hogy ezen kedvező alkalmat arra használják fel, hogy a raktáromon lévő divatárú cikkeimből szükségleteiket beszerezzék.

E célból meghívom a n. é. közönséget üzletem meglátogatására.

Kelt Selmecebányán, 1905. évi július havában.

Kütnöz tisztelettel
WEISZ ADOLF.

Felhívás pályázatra.
Vihnye fürdő vendéglői bérletére!
Selmec- és Bélabánya sz. kir. város közönsége a Vihnye fürdőben 1906. é január illete május hó 1-étől megürülő vendéglői bérletre 6 esetleg 10 évre nyilvános pályázatot hirdet.

A házi kezelésé eddigi 2 évében az állandó vendégek létszáma következő volt:
1903. évben 925, 1904. évben 1144.
Július és augusztus hónapokban becsés szerint átlag 5-600 ember szokott a fürdővendéglőben élkezni.

Pályázni óhajtok legelőszérűben ez év július havában 10-25. között személyesen is meggyőződhetnek a vendéglő forgalmáról. főleg ez okból rendeltetett el, hogy a kellően felszerelt (s 300 K ovadékkal biztosított) ajánlatok folyó évi augusztus hó 25-ig adandók be közvetlenül a városi tanácsához Selmecebányára.

A nyilvános szóbeli árverés folyó évi augusztus hó 26-án délelőtt 1/2 12 órakor fog Selmecebányán v. tanácsteremben megtartatni, mikor már csak az aznap délelőtti postával idegen helyről érkező írásbeli ajánlatok fogadtatnak el. Egyéb részletes feltevételek a szerződés tartalmaz, melynek szövege minden pályázati óhajtónak kivánságára megküldetik.

Selmecebányán, 1905. évi junius 23.

Szinytján József, kir. tanácsos, polgármester.

Arlejtési hirdmény.

A nagytekintetű m. kir. dohánygyövedéki központi igazgatóságnak folyó évi május hó 16-án 923 szám alatt kelt magas rendelete folytán a selmecebányai m. kir. dohánygyár gyártási épületén felfekvően alkalmazandó ereszcatorna létesítésének biztosítása iránt 1905. évi augusztus hó 7-én délelőtt 10 órakor adóított m. kir. dohánygyári igazgatóságnál ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A meglévő haszonvetetlen ereszcatorna leszedése, horganybádógból készült mintegy 222 folyóméter, a régi szerinti kivitelben előállított új ereszcatorna felillesztésének, Bessemer festékekkel való kétszer festésének, összes munkálatai után, a tönkre ment alátételezések kicsérelését beleértve az előírásnyi összeg 1260 korona.

Az ajánlatban az egységár folyóméterenként az összes munkák után egy összegben számokkal és betűkkel világosan kiteendő.

A bánatpénz az ajánlati költségösszeg 5 %-ában állapították meg, mely bánatpénz készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban valamely m. kir. állampénztárnál, adóhivatalnál letendő és a letétre vonatkozó nyugta a boríték alá zárt ajánlathoz csatolandó.

Ajánlattevők ajánlataikban kijelenteni tartoznak, hogy úgy az általános szerződési feltételeket, mint a vállalati részletes feltételeket ismerik és ezeknek magukat alávetik.

A teljesítő munkálatokhoz csak belföldön termelt anyag és gyártmány használható fel.

Az ivenként 1. koronás okmánybéllyel ellátott, magyar nyelven szerkesztett írásbeli ajánlatok lepecsételten »Ajánlat a selmecebányai m. kir. dohánygyár gyártási épületén felfekvő ereszcatorna leszedése és újjal való pótlásának munkálataira« címeze legkésőbb folyó évi augusztus hó 7. napján délelőtt 10 óráig alulírott dohánygyári igazgatóságnak átadandók vagy beküldendők.

Az odaítélés iránti haláratározat a nagytekintetű m. kir. dohánygyövedéki központi igazgatóság jóváhagyása után fog az érdekeltekkel közöltetni.

Ezen feltételektől eltérő, elkésletlen benyújtott, távirati uton tett, vagy oly ajánlatok, melyekhez a letett bánatpénzről szóló nyugta csatolva nincsen, vagy készpénz van csatolva, figyelembe vétetni nem fognak.

A letett bánatpénz az ajánlat elfogadása esetén, kellő kiegészítés mellett a kötbendő alku óvadékként fog szolgálni.

Egyéb tudnivalókról az ulírott igazgatóságnál a hivatalos órák alatt értesítés szerezhető.

Selmecebánya, 1905. évi július hó 9-én

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, gáris és más ideges állapotban szenved, kérjen iratolt, ingyen és bérmentve kaphato a szabad, hattvű gyógyszerár által Majna, Frankfurt.

Üzlet-átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy WEISZ ADOLF jó hírnévet örvendő

divat-áru üzlet helyiségét

1906. évi január hó 1-én átveszem és a mai kor igényeinek megfelelő leginomább és legjobb minőségű férfi- és női divat-áru cikkeket ujonnan berendezem.

Felkérem ennél fogva a n. é. közönséget, hogy a jelenlegi üzletemben lévő és elárúsítás alá kerülő divat-árakat igénybe venni és üzletemet szíves látogatásával megtisztelni kegyeskednék.

Kelt Selmecebányán, 1905. évi július havában.

Mély tisztelettel

WEISZ SIMON

GLÜCKSTHAL GYULA

utóda

Nincs többé iszakosság!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szobaszéde a tartózkodásról mert csodálatos ellenesszénvéssé teszi az iszakosnak a szesz italit. A Coza, oly csendesen és biztosan hat, hogy azt felesleg, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit béhitette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és bucsolenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Vándorok fiatal embert a jó utra, és szerencséhez segítette és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adogat díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződéssel bízhatasson. Kérészköndök, hogy az egészre teljesen artalmatlan.

INGYEN PRÓBA 171. SZ.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapon 10 fillérrel bérmentestendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 171.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia

Egyszeri átsimítás

SCHICHT-SZAPPANNAL

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

Kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Valóban nagyszerű és elérhetetlen

„rovarirtó.”

Csak palackban vegye.

Selmecebányán: Geiger Márk, Engel Zsigmond, Ernst Zsigmond, ifj. Marschalko Gyula, Weisz Ignác és Weisz Samu fűszerkereskedőknél.

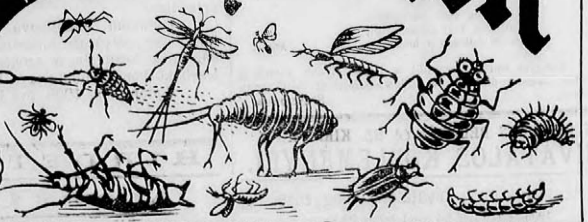
Modrusbányán: Kukučka József és Weisz Jakab fűszerkereskedőknél.

Ipolyságon: Berczeller M. Bolner Pál, Dombó Károly és Rumann Lajosné fűszerkereskedőknél.

Xörmöcbányán: Freud Manó, Gazdik János, F. W. Horn, Klein Hermann és Ritter Leopold J. fűszerkereskedőknél.

"Bacherlin"

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab. viharmentes.

Kronsteiner-féle új zomán.

Homlokzat-festékre

hatóságilag védve.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KÁROLY

BÉCS, III. Hauptstr. 120. saját házában.

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Gyven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű maózási, Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja os es kir. uradalnak, katonai- és évilintézőségnek vasutaknak stb. Minden részvevő kiállításán első díjjal jutalmazva. Legolcsóbb festék homlokzatokra, beltérülste, különös is iskolák, kórházak, templomok kaszarnyakhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 5 fillér. Meglepo eredmény. HOMLOKZAT-EESTÉK viharmentes, meszlen oldható, 40 minta olajfestékkel azonos Ké:ja 24 fillértől fölfele.